

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

28.08.2017 № 18-1514

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту використання субвенції на заходи компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата розглянула результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження.

За результатами розгляду встановлено, що Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (головний розпорядник коштів), Волинською, Дніпропетровською, Запорізькою, Миколаївською, Рівненською, Херсонською, Хмельницькою обласними держадміністраціями та відповідними місцевими органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування у 2015, 2016 роках забезпечено загалом виконання бюджетної програми за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (далі - субвенція).

Із затверджених у державному бюджеті асигнувань у сумі 108,7 млн грн і 115,9 млн грн використано 94 відс. і 84 відс. коштів субвенції, відповідно, що сприяло поліпшенню якісного стану низки об'єктів спеціальної соціальної інфраструктури у зонах спостереження чотирьох діючих атомних електростанцій (далі - ЗС АЕС). У 2015 та 2016 роках за рахунок виділених асигнувань субвенції на території ЗС АЕС завершено 444 об'єктів і заходів у сфері освіти, охорони здоров'я, дорожнього господарства, ЖКГ тощо, або 90 відс. від запланованих.

Водночас рівень планування, фінансування і виконання робіт з підтримання у справному стані **захисних споруд** цивільного захисту становив **лише 5 відс.** до загального обсягу затверджених бюджетних призначень на 2015, 2016 роки. Ряд запланованих у цей період робіт і заходів на відповідних об'єктах спеціальної соціальної інфраструктури не завершено в установлені

терміни, що не дозволило належно мінімізувати відповідні ризики населення, яке проживає на територіях у ЗС АЕС. Основними причинами цього є недоліки щодо управління коштами як на центральному, так і місцевому рівні, прогалини у законодавстві, а також неповна реалізація окремих пропозицій Рахункової палати за результатами попереднього аудиту.

Переліки об'єктів та заходів затверджено Мінрегіоном лише у вересні-жовтні 2015, 2016 років. У 2017 році перелік об'єктів і заходів затверджений Мінрегіоном 30.06.2017 на суму 18,6 млн грн або лише 13,5 відс. річного обсягу субвенції. Це створює ризики для своєчасного та повного використання коштів і виконання запланованих робіт у несприятливий осінньо-зимовий період.

Окремими місцевими органами влади не приділялася належна увага забезпеченню планування, фінансування і виконання необхідних робіт на захисних спорудах на відповідних територіях ЗС АЕС та придбанню препаратів стабільного йоду.

Зокрема, жодна захисна споруда цивільного захисту м. Острога та Острозького району (Рівненська область) не відповідає встановленим вимогам до утримання захисних споруд цивільної оборони у мирний час. Із 72 захисних споруд у зазначеному регіоні за підсумками технічної інвентаризації оцінено як "не готові" до використання за призначенням 21 відс. та "обмежено готові" – 79 відс. споруд. На території Братського району (Миколаївська область) обліковується 15 захисних споруд комунальної власності, з яких 11 - потребують виготовлення проектної документації на капітальний ремонт та є обмежено готовими. Місцеві органи влади Острозького району та м. Острога не подавали пропозиції щодо придбання та накопичення достатньої кількості препаратів йодиду калію для населення м. Острога, яке проживає в зоні спостереження Хмельницької АЕС. В результаті з жовтня 2015 року населення міста не забезпечене запасом препаратів стабільного йоду в режимі цілодобової доступності.

Через відсутність на місцях у відповідних розпорядників коштів дієвої системи внутрішнього контролю, у низці регіонів встановлено факти порушення законодавства при використанні коштів субвенції, допущення процедурних порушень на загальну суму 18,5 млн грн, та неефективного використання - на 4 млн гривень.

Результати аудиту свідчать, що використання у 2015 та 2016 роках у межах затверджених обсягів коштів субвенції і здійснення більшості запланованих заходів дозволило вирішити низку проблемних питань щодо поліпшення стану спеціальної соціальної інфраструктури на відповідних територіях ЗС АЕС. Водночас на місцях у ЗС АЕС залишаються невирішеними питання приведення у належний стан готовності для використання за призначенням низки захисних споруд цивільного захисту, а також проведення робіт на інших об'єктах спеціальної соціальної інфраструктури (відповідні заклади охорони здоров'я, навчальні заклади, пункти збору населення тощо).

При цьому прийняття Закону України від 28.12.2014 № 79-VII "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних

відносин" у частині внесення змін до статті 29 Бюджетного кодексу щодо зарахування цільового збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення до загального фонду державного бюджету створило умови та призвело до можливості планування та затвердження в законах про держбюджет на 2015–2017 роки видатків субвенції в обсягах, менших за планові обсяги надходжень коштів цільового збору, а також повернення коштів субвенції наприкінці року до державного бюджету.

Такі зміни у Бюджетному кодексі і планування обмежених обсягів коштів субвенції не мають економічного обґрунтування, так як частина коштів цільового збору, яка залишилася у загальному фонді державного бюджету і не спрямовується у вигляді субвенції у зони спостереження АЕС, не може бути використана, оскільки положеннями Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" встановлено, що зазначений збір є цільовим і направляється виключно на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території ЗС АЕС.

У зв'язку із згаданими змінами у законодавстві наприкінці 2014 року з рахунків спеціального фонду місцевих бюджетів списано залишки коштів субвенції, які утворилися протягом 2011–2013 років у сумі 69,2 млн гривень. У 2015 році обсяг затверджених у загальному фонді державного бюджету і профінансованих коштів субвенції становить 34 відс. від суми цільового збору, сплаченого до загального фонду державного бюджету (317,5 млн грн); у 2016 році – 33 відс. (352,7 млн гривень). На 2017 рік доходи державного бюджету від збору передбачено в сумі 423,1 млн грн, а видатки за субвенцією затверджені в сумі 137,5 млн грн, або 32,5 відс. збору. Зазначене призводить до низки відповідних звернень місцевих і центральних органів влади, депутатів різних рівнів до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України.

За результатами слухань "Стратегічний розвиток ядерної галузі України" від 15.04.2016, проведених у Комітеті Верховної Ради України з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки, а також на виконання норм Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", зокрема, було запропоновано Кабінету Міністрів України збільшити на 2017 рік розмір субвенції до рівня фактичних платежів ДП "НАЕК "Енергоатом", здійснених за відповідним збором у 2017 році. Проте наразі зазначена пропозиція залишилася нереалізованою.

За результатами розгляду Звіту з питання аудиту рішення Рахункової палати від 08.08.2017 № 16-4 з відповідними рекомендаціями направлено Кабінету Міністрів України, Мінрегіону, обласним державним адміністраціям.

Надсилається в порядку інформування відповідно до статті 37 Закону України "Про Рахункову палату".

З повагою

Голова

Р.М. Магута